Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kuues koda)

22. november 2017*

Apellatsioonkaebus – Keskkond – Määrus (EÜ) nr 1272/2008 – Teatavate ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine – Määrus (EL) nr 944/2013 – Kõrgtemperatuurse pigi ja kivisöetõrva klassifitseerimine – Veekeskkonnale ohtliku akuutse toksilisuse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise toksilisuse (H410) kategooriad – Hoolsuskohustus – Ilmne hindamisviga

Kohtuasjas C-691/15 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 17. detsembril 2015 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: K. Talabér-Ritz ja P.-J. Loewenthal,

hageja,

keda toetavad:

Taani Kuningriik, esindajad: C. Thorning ja N. Lyshøj,

Saksamaa Liitvabariik, esindaja: T. Henze, J. Möller ja R. Kanitz,

Madalmaade Kuningriik, esindajad: M. Bulterman, C. S. Schillemans ja J. Langer,

menetlusse astujad apellatsioonimenetluses,

teised menetlusosalised:

Bilbaína de Alquitranes SA, asukoht Luchana-Baracaldo (Hispaania),

Deza a.s., asukoht Valašské Meziříčí (Tšehhi Vabariik),

Industrial Química del Nalón SA, asukoht Oviedo (Hispaania),

Koppers Denmark A/S, asukoht Nyborg (Taani),

Koppers UK Ltd, asukoht Scunthorpe (Ühendkuningriik),

Koppers Netherlands BV, asukoht Uithoorn (Madalmaad),

Rütgers basic aromatics GmbH, asukoht Castrop-Rauxel (Saksamaa),

Rütgers Belgium NV, asukoht Zelzate (Belgia),

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Rütgers Poland sp. z o.o., asukoht Kędzierzyn-Koźle (Poola),

Bawtry Carbon International Ltd, asukoht Doncaster (Ühendkuningriik),

Grupo Ferroatlántica SA, asukoht Madrid (Hispaania),

SGL Carbon GmbH, asukoht Meitingen (Saksamaa),

SGL Carbon GmbH, asukoht Bad Goisern am Hallstättersee (Austria),

SGL Carbon, asukoht Passy (Prantsusmaa),

SGL Carbon SA, asukoht A Coruña (Hispaania),

SGL Carbon Polska S.A., asukoht Racibórz (Poola),

ThyssenKrupp Steel Europe AG, asukoht Duisbourg (Saksamaa),

Tokai erftcarbon GmbH, asukoht Grevenbroich (Saksamaa),

esindajad: *avocat* K. Van Maldegem, *avocat* C. Mereu ja *avocat* M. Grunchard ning *advocate* P. Sellar,

hagejad esimeses kohtuastmes,

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA), esindajad: N. Herbatschek, W. Broere ja M. Heikkilä,

GrafTech Iberica SL, asukoht Pamplona (Hispaania), esindajad: *avocat* C. Mereu, *avocat* K. Van Maldegem ja *avocat* M. Grunchard ning *advocate* P. Sellar,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja president C. G. Fernlund (ettekandja), kohtunikud A. Arabadjiev ja E. Regan,

kohtujurist: M. Bobek,

kohtusekretär: ametnik I. Illéssy,

arvestades kirjalikku menetlust ja 15. juuni 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 7. septembri 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Oma apellatsioonkaebuses palub Euroopa Komisjon tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2015:767), milles Üldkohus tühistas komisjoni 2. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 944/2013, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (ELT 2013, L 261, lk 5; edaspidi „vaidlusalune määrus“),

kuivõrd see klassifitseerib kõrgtemperatuurse pigi ja kivisöetõrva (CAS number 266-028-2, edaspidi „CTPHT“) veekeskkonda ohustava akuutse toksilisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise toksilisuse 1. kategooriasse (H410).

Õigusraamistik

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT 2008, L 353, lk 1), muudetud komisjoni 10. märtsi 2011. aasta määrusega (EL) nr 286/2011 (ELT 2011, L 83, lk 1) (edaspidi „määrus nr 1272/2008“), põhjendustes 4–8 on märgitud:

„(4) Ainete ja segudega kauplemine ei ole mitte ainult siseturu, vaid ka ülemaailmse turu küsimus. Seega peaksid klassifitseerimise ja märgistamise ülemaailmselt ühtsed eeskirjad ning ühest küljest tarnimiseks ja kasutamiseks ning teisest küljest transportimiseks ette nähtud klassifitseerimis- ja märgistamiseeskirjade vastavusse viimine olema ettevõtjatele kasulikud.

(5) Eesmärgiga hõlbustada ülemaailmset kaubandust ning kaitsta samal ajal inimeste tervist ja keskkonda, on ühtseid klassifitseerimis- ja märgistamiskriteeriume ÜRO struktuuri raames 12 aastat hoolikalt välja töötatud, mille tulemuseks on kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteem (edaspidi „GHS“).

(6) Käesoleva määrusega järgitakse erinevaid deklaratsioone, milles ühendus on kinnitanud oma kavatsust aidata kaasa klassifitseerimise ja märgistamise kriteeriumide ühtlustamisele kogu maailmas nii ÜRO tasandil kui ka rahvusvaheliselt kokkulepitud GHSi kriteeriumide inkorporeerimisega ühenduse õigusesse.

(7) See on ettevõtjatele seda kasulikum, mida rohkem maailma riike GHSi kriteeriumid oma õigusaktidesse üle võtab. Ühendus peaks olema selle protsessi esirinnas, et ergutada ka teisi riike eeskuju võtma ning seada eesmärgiks luua ühenduse tööstusele konkurentsieelist.

(8) Seepärast on oluline ühtlustada ainete, segude ja teatavate konkreetsete toodete klassifitseerimis- ja märgistamiseeskirjad ja -kriteeriumid ühenduses, võttes arvesse GHSi klassifitseerimiskriteeriume ja märgistamiseeskirju, ent võttes aluseks ka 40-aastase kogemuse, mis on saadud olemasolevate kemikaale käsitlevate ühenduse õigusaktide rakendamisega, ja säilitades kaitsetaseme, mis on saavutatud veel mitte GHSi osaks olevate ühenduse ohuklasside ning praeguste märgistamise ja pakendamise eeskirjade abil.“

3 Määruse nr 1272/2008 lisa I, kus esitatakse kriteeriumid ohuklassidesse ja nende alajaotustesse klassifitseerimiseks, koosneb viiest osast. Selle lisa osa 4 punkt 4.1.3 „Segude klassifitseerimise kriteeriumid“ on sõnastatud järgmiselt:

„4.1.3.1. Segude klassifitseerimise süsteem hõlmab kõiki ainete klassifitseerimise kategooriaid, st ägeda mürgisuse 1. kategooriat ja kroonilise mürgisuse 1.–4. kategooriat. Kõigi olemasolevate andmete kasutamiseks segu klassifitseerimisel veekeskkonnale ohtlikkuse alusel lähtutakse võimaluse korral järgmisest:

segu „olulised koostisosad” on need, mis on klassifitseeritud ägeda mürgisuse 1. kategooriasse või kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse ja mille sisaldus segus on 0,1% (massist) või suurem, ning need, mis on klassifitseeritud kroonilise mürgisuse 2. kategooriasse, kroonilise mürgisuse 3. kategooriasse või kroonilise mürgisuse 4. kategooriasse ja mille sisaldus segus on 1% (massist) või suurem, kui ei ole põhjust arvata, et koostisosa, mille sisaldus on väiksem, võib siiski olla oluline segu klassifitseerimisel veekeskkonnale ohtlikuks (näiteks kui on tegemist väga toksiliste

komponentidega (vt punkt 4.1.3.5.5.5)). Üldiselt on ainete puhul, mis on klassifitseeritud ägeda mürgisuse 1. kategooriasse või kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse, arvesse võetav sisaldus (0,1/M)%. (Korrutustegurit (M) selgitatakse punktis 4.1.3.5.5.5.).

4.1.3.2. Veekeskkonda ohustava mürgisuse klassifitseerimisel kasutatakse astmelist lähenemisviisi, kusjuures oluline on see, millist liiki teavet segu ja selle koostisosade kohta on olemas. Joonisel 4.1.2 on kirjeldatud protsessi, mida tuleks järgida.

Astmelise lähenemisviisi elemendid on järgmised:

– klassifitseerimine katsetatud segude põhjal;

– klassifitseerimine seostamispõhimõtete kohaselt;

– „klassifitseeritud koostisosade summeerimise“ ja/või „summeeritavuse valemi“ kasutamine.

4 Määruse nr 1272/2008 I lisa punkt 4.1.3.5.5 „Summeerimismeetod“ sätestab:

„4.1.3.5.5.1.1. Aine klassifitseerimisel kroonilise ohu 1.–3. kategooriasse muutub klassifitseerimise aluseks olev mürgisuse kriteerium ühest kategooriast teise liikumisel kümnekordselt. Suure mürgisusega ainete rühma klassifitseeritud ained toetavad seetõttu segu klassifitseerimist madalamasse rühma. Seepärast tuleb nende kategooriate arvutamisel kaaluda kõikide kroonilise ohu 1., 2. või 3. kategooriasse klassifitseeritud ainete kaasmõju.

4.1.3.5.5.1.2. Kui segu sisaldab ägeda ohu 1. kategooriasse või kroonilise ohu 1. kategooriasse klassifitseeritud koostisaineid, tuleb pöörata tähelepanu sellele, et isegi kui nende koostisainete äge mürgisus on alla 1 mg/l ja/või krooniline mürgisus alla 0,1 mg/l (kui ained ei ole kiiresti lagunevad) ja 0,01 mg/l (kui ained on kiiresti lagunevad) mõjutavad need ka vähese sisalduse korral segu mürgisust. Selline suur mürgisus veekeskkonna suhtes iseloomustab sageli pestitsiidide toimeaineid ja samuti mõnd muud ainet, näiteks metallorgaanilisi ühendeid. Sellisel juhul põhjustab normaalsete üldiste sisalduse piirväärtuste kohaldamine segu „alaklassifitseerimist“. Seetõttu kohaldatakse kõrge toksilisusega elementide arvesse võtmiseks korrutustegureid, nagu on kirjeldatud punktis 4.1.3.5.5.5.“

5 Väga mürgiste koostisosadega segude osas näeb määruse nr 1272/2008 I lisa punkt 4.1.3.5.5.5.1 ette:

„Ägeda ohu 1. kategooriasse ja kroonilise ohu 1. kategooriasse kuuluvad koostisained, mille mürgisus on alla 1 mg/l ja/või krooniline mürgisus alla 0,1 mg/l (kui ained ei ole kiiresti lagunevad) ja 0,01 mg/l (kui ained on kiiresti lagunevad), suurendavad segu mürgisust isegi väikese kontsentratsiooni juures ning seetõttu suurendatakse klassifitseerimisel tavaliselt nende osakaalu summeerimise teel. Kui segu sisaldab ägeda või kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse klassifitseeritud koostisosi, kohaldatakse üht järgnevatest viisidest:

– punktides 4.1.3.5.5.3 ja 4.1.3.5.5.4 kirjeldatud astmelist lähenemisviisi, kasutades kaalutud summat, mille saamiseks ei liideta asjakohaste koostisainete protsendiosi lihtsalt kokku, vaid ägeda ohu 1. kategooria ja kroonilise ohu 1. kategooria koostisainete kontsentratsioone korrutatakse enne liitmist määratud korrutusteguriga. See tähendab, et „ägeda mürgisuse 1. kategooria“ sisaldust tabeli 4.1.1 vasakus tulbas ja „kroonilise mürgisuse 1. kategooria“ sisaldust tabeli 4.1.2 vasakus tulbas korrutatakse asjakohase korrutusteguriga. […]

[…]“

Vaidluse taust

6 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–8 esitatud vaidluse taustast ilmneb, et CTPHT kõrgtemperatuurse kivisöetõrva destilleerimisel tekkiv jääkaine. See aine kuulub tundmatu või muutuva koostisega ainete, komplekssete reaktsioonisaaduste või bioloogilist päritolu materjalide (UVCB-ained) hulka.

7 Madalmaade Kuningriik esitas septembris 2010 Euroopa Kemikaaliametile (ECHA) toimiku ettepanekuga klassifitseerida CTPHT kantserogeense ainena kategooriasse 1A (H350), mutageense ainena kategooriasse 1B (H340), reproduktiivtoksilise ainena kategooriasse 1B (H360FD), veekeskkonnale ohtliku akuutse toksilisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise toksilisuse 1. kategooriasse (H410).

8 Komisjon võttis 2. oktoobril 2013 vastu vaidlusaluse määruse. Selle määruse artikli 1 punkti 2 alapunkti a alapunkti i ja alapunkti b alapunkti i kohaselt, koostoimes selle määruse II ja IV lisaga, oli CTPHT klassifitseeritud eeskätt veekeskkonnale ohtliku akuutse toksilisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise toksilisuse 1. kategooriasse (H410). Nimetatud määruse artikli 3 lõike 3 kohaselt kohaldatakse seda klassifikatsiooni alates 1. aprillist 2016.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

9 Bilbaína de Alquitranes SA, Deza a.s., Industrial Química del Nalón SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Saksamaa), SGL Carbon GmbH (Austria), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG ja Tokai erftcarbon GmbH (edaspidi „Bilbaína jt“ esitasid hagi vaidlusaluse määruse tühistamise nõudes, mille põhjenduseks esitasid nad kolm väidet, millest teise kohaselt tegi komisjon CTPHT toksilisuse taseme osas ilmse hindamisvea.

10 Vaidlustatud kohtuotsuses leidis Üldkohus sisuliselt, et komisjon tegi hindamisvea selles, et ta jättis täitmata oma kohustuse kaaluda kõiki asjakohaseid elemente ja asjaolusid, et võtta nõuetekohaselt arvesse proportsiooni, milles 16 polütsükliliste aromaatsete süsivesinike koostisosa CTPHTs esinevad, ja nende keemilist mõju.

11 Üldkohus nõustus seega hagi teise väite teise osaga ning tühistas vaidlusaluse määruse osas, mis klassifitseerib CTPHT veekeskkonda ohustava akuutse toksilisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise toksilisuse 1. kategooriasse (H410).

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

12 Komisjon palub Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsus, saata kohtuasi tagasi Üldkohtule ja jätta kohtukulude kandmise otsustamine edaspidiseks.

13 Bilbaína jt paluvad Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata või saata kohtuasi tagasi Üldkohtule ja mõista komisjonilt välja apellatsioonkaebusega seotud kohtukulud, isegi kui see osaliselt rahuldatakse.

14 ECHA palub Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsus, saata kohtuasi tagasi Üldkohtule ja jätta kohtukulude kandmise otsustamine edaspidiseks.

15 Taani valitsus palub Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja suunata asi tagasi Üldkohtule.

16 Saksamaa valitsus palub Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsus, saata kohtuasi tagasi Üldkohtule ja jätta kohtukulude kandmise otsustamine edaspidiseks.

17 Madalmaade Kuningriik palub Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsus.

18 Euroopa Kohtu asepresidendi 7. juuli 2016. aasta kohtumäärusega komisjon *vs*. Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P–R, ei avaldata, EU:C:2016:597) jäeti Bilbaína jt 24. märtsil 2016 esitatud nõue peatada vaidlusaluse määruse kohaldamine rahuldamata.

Apellatsioonkaebus

Esimene väide, et puuduvad põhjendused

Poolte argumendid

19 Komisjon väidab, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 31–34 esitatud arutluskäik on puudulikult põhjendatud, kuna see on vastuoluline ja ebamäärane. Tema arvates ei võimalda see arutluskäik mõista, kas Üldkohus tühistas vaidlusaluse määruse seetõttu, et komisjon oli kasutanud summeerimismeetodit või seetõttu, et ta oli selle meetodi kohaldamisel teinud vea.

20 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 34 näis Üldkohus heitvat komisjonile ette seda, et tugineti pigem CTPHT koostisosade omadustele, mitte aga selle aine kui terviku omadustele, viidates seega sellele, et summeerimismeetodi kasutamine oli väär. Seevastu selle kohtuotsuse punktis 22 oli Üldkohus märkinud, et Bilbaína jt sõnastatud väide puudutas selle meetodi kohaldamise põhimõtet. Lisaks on Üldkohus nimetatud kohtuotsuse punktides 32 ja 33 märkinud, et komisjon oleks pidanud summeerimismeetodi kohaldamisel võtma arvesse aine kui terviku vees raskesti lahustuvust.

21 Bilbaína jt vaidlevad komisjoni argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

22 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast tuleneb, et Üldkohtul lasuv põhjendamiskohustus paneb talle kohustuse näidata selgelt ja üheselt oma arutluskäiku, võimaldamaks huvitatud isikutel tehtud kohtuotsuse põhjendusi mõista ja Euroopa Kohtul oma kohtulikku kontrolli teostada (vt eelkõige kohtuotsus, 7.1.2004, Aalborg Portland jt *vs*. komisjon, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P, EU:C:2004:6, punkt 372, ning kohtumäärus, 1.6.2017, Universidad Internacional de la Rioja *vs*. EUIPO, C-50/17 P, ei avaldata, EU:C:2017:415, punkt 12).

23 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 30 otsustas Üldkohus, et „komisjon oli teinud ilmse hindamisvea, kuna klassifitseerides CTPHT selle koostisosade alusel veekeskkonda ohustava akuutse toksilisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise toksilisuse 1. kategooriasse (H410), jättis ta täitmata oma kohustuse kaaluda kõiki asjakohaseid elemente ja asjaolusid, et võtta nõuetekohaselt arvesse proportsiooni, milles 16 [polütsükliliste aromaatsete süsivesinike] koostisosa CTPHTs esinevad, ja nende keemilist mõju“.

24 Selle kohtuotsuse punktidest 31–34 ilmneb, et Üldkohus otsustas, et ei komisjon ega ECHA ei suutnud tõendada, et „komisjon on arvesse võtnud asjaolu, et [ECHA riskihindamise komitee arvamusele lisatud] taustdokumendi punkti 1.3. „Füüsikalis-keemilised omadused“ kohaselt eraldusid CHPHT koostisosad CHPHTst väga piiratud koguses ning et see aine on väga stabiilne“.

25 Sellel hinnangul on kaks osa. Esimene osa on toodud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 33 ja see seisneb asjaolus, et ei ECHA riskihindamise komitee arvamusest (edaspidi „riskihindamise komitee arvamus“) ega sellele arvamusele lisatud taustdokumendist ei ilmne, et CHPHT vees raskesti lahustuvust oleks arvesse võetud. Teine osa on toodud selle kohtuotsuse punktis 34 ja see seisneb selle kohaselt tugineb CHPHT klassifitseerimine eeldusel, et CHPHTst 9,2% moodustavad 16 koostisosa võivad olla vees lahustuvad, samas kui riskihindamise komitee arvamusele lisatud taustdokumendi kohaselt on selle aine maksimaalne vees lahustuvus 0,0014%.

26 Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 31–34 tuginevad arutluskäigul, millest selgelt ja üheselt mõistetavalt nähtub, et Üldkohus ei võtnud arvesse, et komisjon oli vaidlusalust määrust vastu võttes kasutanud vääralt summeerimismeetodit. Sedastades selle kohtuotsuse punktides 31–34 toodud põhjustel, et komisjon oli summeerimismeetodit kohaldades teinud ilmse hindamisvea, oli Üldkohus oma otsust õiguslikult piisavalt põhjendanud.

27 Seetõttu tuleb apellatsioonkaebuse esimene väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide, et rikuti määrust nr 1272/2008

28 Teine väide koosneb kahest väiteosast. Selle väite esimene osa lähtub eeldusest, mille kohaselt Üldkohus otsustas, et komisjon oli vääralt kasutanud summeerimismeetodit. Kuna see eeldus on vale, nagu ka käesoleva kohtuotsuse punktis 26 on sedastatud, siis tuleb esimene väiteosa siiski tervikuna tagasi lükata. Seega tuleb uurida teise väite teist osa.

Poolte argumendid

29 Teise väite teises osas kritiseerib komisjon vaidlustatud kohtuotsuse punktides 31–34 sisalduvat arutluskäiku, milles Üldkohus sedastab, et komisjon tegi ilmse hindamisvea.

30 Komisjon on seisukohal, et CHPHT kui terviku lahustuvuse arvessevõtmine on vastuolus summeerimismeetodiga, mis tugineb selle aine koostisosade analüüsil. Ta väidab, et eeldus, mille kohaselt aine koostisosad on vees lahustuvad, kuulub lahutamatult summeerimismeetodi juurde. Seda meetodit kohaldades eeldatakse seega, et koostisosad on täielikult lahustuvad, sest toksilisuse hindamisel võeti juba eelnevalt arvesse nende lahustuvust. Asjaolu, et käesoleval juhul arvesse võetud 16 koostisosa moodustavad vaid 9,2% CHPHTst, ei oma tähtsust, kuna selle meetodi kohaldamisel ei nõuta ei suure arvu koostisosade arvessevõtmist ega seda, et arvessevõetud koostisosad moodustaksid ainest märkimisväärse osa. Oluline on vaid summeerimismeetodi abil kontrollida, kas määrusega nr 1272/2008 kehtestatud piirmäärad on ületatud, ilma et komisjonil oleks selles osas vähimatki kaalutlusruumi. Üldkohus rikkus seega õigusnormi, kui ta heitis komisjonile ette, et see oli jätnud arvesse võtmata elemendid, mida määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 viidatud summeerimismeetod ette ei näinud.

31 Bilbaína jt on seisukohal, et kuna CHPHT on vees raskesti lahustuv, esitas Üldkohus põhjendatult küsimuse, kas summeerimismeetod annaks hea lahenduse. Idee, et komisjon takerduks menetlusse, mis keelab tal võtmast arvesse faktilisi elemente, mis kummutavad teoreetilise võimaluse, millele ta endiselt tugineb, võiks viia absurdsete, ebaõiglaste ja teaduslikult põhjendamatute tulemusteni.

32 Taani ja Saksamaa valitsus kiidavad komisjoni järgitud metoodika heaks. Määruse nr 1272/2008 I lisa punkt 4.1.3.5.5 ei nõua segu kui terviku lahustuvuse arvessevõtmist vastupidi sellele, mida Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses sedastas.

Euroopa Kohtu hinnang

33 Apellatsioonkaebuse teise väite teine osa lähtub küsimusest, kas juhul, kui komisjon kohaldab summeerimismeetodit selleks, et teha kindlaks UVCB-aine kuulumine veekeskkonda ohustava akuutse ja kroonilise toksilisuse kategooriatesse, peab ta oma hinnangu andmisel piirduma üksnes määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 sõnaselgelt viidatud elementidega, jättes kõrvale kõik teised, või ta peab vastupidi oma hoolsuskohustustest tulenevalt hoolikalt ja erapooletult uurima teisi elemente, mis hoolimata sellest, et nimetatud sätetes neid sõnaselgelt ei mainita, on siiski asjakohased.

34 Selles osas tuleb meeles pidada, et nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 23 sisuliselt otsustas, tuleb komisjonile anda lai kaalutlusõigus, et tal oleks võimalik klassifitseerida ainet määruse nr 1272/2008 alusel ja võttes arvesse keerulist laadi teaduslikke ja tehnilisi hindamisi, mida ta peab andma (kohtuotsused, 18.7.2007, Industrias Químicas del Vallés *vs*. komisjon, C-326/05 P, EU:C:2007:443, punkt 75, ja 21.7.2011, Etimine, C-15/10, EU:C:2011:504, punkt 60).

35 Sellise pädevuse teostamist ei saa aga kohtuliku kontrolli alt välja jätta. Eelkõige juhul, kui üks pool väidab, et pädev institutsioon on teinud ilmse hindamisvea, peab liidu kohus kontrollima, kas see institutsioon on hinnanud hoolikalt ja erapooletult kõiki konkreetse juhtumiga seonduvaid asjaolusid, mis toetavad nende pinnalt tehtud järeldusi (vt eelkõige kohtuotsused, 21.11.1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, punkt 14; 18.7.2007, Industrias Químicas del Vallés *vs*. komisjon, C-326/05 P, EU:C:2007:443, punkt 77; 6.11.2008, Madalmaad *vs*. komisjon, C-405/07 P, EU:C:2008:613, punkt 56, ning 22.12.2010, Gowan Comércio Internacional e Serviços, C-77/09, EU:C:2010:803, punkt 57). See hoolsuskohustus on nimelt hea halduse põhimõtte lahutamatu osa ning see on üldnormina kohaldatav liidu ametiasutuste tegevusele (kohtuotsus, 4.4.2017, ombudsman *vs*. Staelen, C-337/15 P, EU:C:2017:256, punkt 34; vt selle kohta ka kohtuotsus, 29.3.2012, komisjon *vs*. Eesti, C-505/09 P, EU:C:2012:179, punkt 95).

36 Käesoleval juhul ei ole vaidlust selles, et UVCB-aine tuleb seoses ohuga, mida see avaldab veekeskkonnale, klassifitseerida vastavalt määruse nr 1272/2008 sätetele, mis reguleerivad segude klassifitseerimist. Selle määruse I lisa punktist 4.1.3.2 tuleneb:

„Vesikeskkonda ohustava toime klassifitseerimisel kasutatakse astmelist lähenemisviisi, kusjuures oluline on see, millist liiki teavet segu ja selle koostisosade kohta on olemas. […]

Astmelise lähenemisviisi elemendid on järgmised:

– klassifitseerimine katsetatud segude põhjal;

– klassifitseerimine seostamispõhimõtete kohaselt;

– „klassifitseeritud koostisosade summeerimise“ ja/või „summeeritavuse valemi“ kasutamine.“

37 See punkt kehtestab nende kolme meetodi tähtsuse järjekorra. Kui – nagu käesoleval juhul – olemasolevad andmed ei võimalda kasutada esimest kahte meetodit, tuleb UVCB-aine klassifitseerida summeerimismeetodi abil, vastavalt määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 määratletud korrale.

38 Akuutse toksilisuse 1. kategooria ja kroonilise toksilisuse 1. kategooria puhul seisneb see meetod sisuliselt selles, et liidetakse kokku nendesse kategooriatesse liigitatud koostisosade kontsentratsioonid, mis on korrutatud korrutusteguriga M. See korrutustegur M suurendab võimsuses, mis on pöördvõrdeline kõnealuse aine toksilisuse tasemega, ning seda selleks, et kajastada asjaolu, et nendesse ohukategooriatesse kuuluvad ained „suurendavad segu mürgisust isegi väikese kontsentratsiooni juures ning seetõttu suurendatakse tavaliselt nende osakaalu summeerimise teel“, vastavalt määruse

nr 1272/2008 I lisa punktile 4.1.3.5.5.5.1. Kui teguriga M korrigeeritud kontsentratsioonide summa on 25% või rohkem, klassifitseeritakse see aine akuutse toksilisuse 1. kategooriasse või kroonilise toksilisuse 1. kategooriasse.

39 Vastab tõele, et määruse nr 1272/2008 I lisa punkt 4.1.3.5.5 ei näe ette muude kriteeriumide kasutamist kui need, millele on selles sättes sõnaselgelt viidatud. Siiski tuleb märkida, et ükski säte ei keela sõnaselgelt võtta arvesse muid elemente, mis võivad olla UVCB-aine klassifitseerimiseks asjakohased.

40 Lisaks tuleb punkt 4.1.3.5.5 asetada õigesse konteksti.

41 Määruse nr 1272/2008 I isa punktis 4.1.3.1 on sedastatud, et „kõigi olemasolevate andmete kasutamiseks segu klassifitseerimisel veekeskkonnale ohtlikkuse alusel lähtutakse võimaluse korral“ segude klassifitseerimise süsteemist, mida on eelnevalt kokkuvõtlikult kirjeldatud käesoleva kohtuotsuse punktis 38. Nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 73 märkis, lükkab väljendite „võimaluse korral“ („*where appropriate*“ selle punkti ingliskeelses versioonis) ja „kõigi olemasolevate andmete“ kasutamine pigem ümber tõlgenduse, mille kohaselt tuleks igal juhul välistada muu teabe arvessevõtmist kui see, mida on summeerimismeetodi raames sõnaselgelt kasutatud.

42 Lisaks ilmneb määruse nr 1272/2008 põhjendustest 4–8, et liidu seadusandja soovis „aidata kaasa klassifitseerimise ja märgistamise kriteeriumide ühtlustamisele kogu maailmas nii ÜRO tasandil kui ka rahvusvaheliselt kokkulepitud GHSi kriteeriumide inkorporeerimisega ühenduse õigusesse“. Selleks toob selle määruse I lisa identselt välja peaaegu kõik GHSi sätted.

43 Nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 79 rõhutas, tuleneb aga GHSi sõnastusest ja täpsemalt selle IX lisast „Juhend veekeskkonna ohtude kohta“ endast, et ainetest veekeskkonnale avalduvate ohtude klassifitseerimise kindlaksmääramiseks mõeldud metoodiline lähenemisviis nõuab ettevaatlikku käsitlemist eeskätt seetõttu, et „mõiste „aine“ hõlmab laia valikut kemikaale, millest suurt osa on väga keeruline rangetele reeglitele tugineva süsteemi alusel klassifitseerida“. Nimetatud juhend toob seega esile „isegi ekspertide jaoks keerulised tõlkeprobleemid“, mille tingib see, kui klassifitseeritakse eeskätt „keeruka koostisega või paljudest koostisosadest“ koosnevaid aineid, mille „biolagunevus, bioakumulatsioon, jaotustegur ja lahustuvus vees tekitavad kõik tõlgendamisprobleeme, kuna iga koostisosa võib toimida erinevalt“.

44 Selle juhendi autorid soovisid seega pöörata tähelepanu GHSis veekeskkonnale avalduvate ohtude klassifitseerimiseks ette nähtud metoodiliste kriteeriumidega seotud piirangutele seoses teatavate ainetega, mida eeskätt iseloomustab nende keerukas koostis, stabiilsus või vees raskesti lahustuvus.

45 Liidu seadusandja lisas GHSi sätted määruse nr 1272/2008 I lisasse, väljendamata kavatsust sellest lähenemisviisist kõrvale kalduda. Neil asjaoludel ei saa järeldada, et liidu seadusandja ei pööranud GHSi sätteid selliselt määrusesse nr 1272/2008 lisades tähelepanu nendele metoodilistele piirangutele.

46 Summeerimismeetodi range ja automaatne kohaldamine kõikides olukordades võib viia selleni, et alahinnatakse UVCB-aine, mille väheseid koostisosi tuntakse, toksilist toimet veekeskkonnale. Niisugust tagajärge ei saa pidada kokkusobivaks määrusega nr 1272/2008 taotletud eesmärgiga kaitsta keskkonda ja inimeste tervist.

47 Seega tuleb järeldada, et kui komisjon kohaldab summeerimismeetodit selleks, et teha kindlaks UVCB-aine kuulumine veekeskkonda ohustava akuutse ja kroonilise toksilisuse kategooriatesse, ei pea ta oma hinnangu andmisel piirduma üksnes määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 sõnaselgelt viidatud elementidega, jättes kõrvale kõik teised. Oma hoolsuskohustustest tulenevalt peab komisjon hoolikalt ja erapooletult uurima teisi elemente, mis hoolimata sellest, et nimetatud sätetes neid sõnaselgelt ei mainita, on siiski asjakohased.

48 Käesoleval juhul väidab komisjon, keda toetavad ECHA ning Taani ja Saksamaa valitsus, et CTPHT vees raskesti lahustuvus ei ole summeerimismeetodi kohaldamise suhtes asjakohane. Ta leiab nimelt, et summeerimismeetod võtab kaudselt arvesse veekeskkonda ohustava „akuutse“ ja „kroonilise toksilisuse“ kategooriatesse kuuluvate ainete lahustuvust vees.

49 Küsimus, kas CTPHT vees raskesti lahustuvust võib käsitada asjakohasena ja kas seda tuleb seetõttu võtta arvesse selle aine vesikeskkonnale avaldatavate ohtude klassifitseerimiseks, on faktiliste asjaolude õigusliku kvalifitseerimise küsimus, mis kuulub apellatsioonkaebuse lahendamise raames Euroopa Kohtu pädevusse.

50 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 28 sisalduv põhjendust, mille kohaselt „selleks, et aine kuuluks akuutse ja kroonilise toksilisuse kategooriatesse, peab see aine – ja mitte üksnes tema koostisosad – vastama klassifitseerimise kriteeriumidele“, ei ole vaidlustatud.

51 Määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 ette nähtud klassifitseerimise meetod tugineb eeldusel, et arvessevõetavad koostisosad on 100% vees lahustuvad. Sellest eeldusest lähtuvalt nõuab summeerimismeetod koostisosade sellist kontsentratsioonitaset, millest madalamat 25protsendilist piirmäära ei ole võimalik saavutada, ja mis seisneb seega akuutse ja kroonilise toksilisuse kategooriatesse kuuluvate koostisosade kontsentratsioonide summade arvutamises, millest igaühte on korrigeeritud nende toksilisusele vastava korrutusteguriga M.

52 Selle meetodi lahutamatu osa on siiski see, et see kaotab usaldusväärsust olukordades, kus koostisosade korrigeeritud summa ületab 25% piirmäärale vastava kontsentratsioonitaseme väiksemas mahus kui see, mis jääb asjaomase aine kui terviku vees lahustuvuse määra ja hüpoteetilise 100protsendilise vees lahustuvuse piirmäära vahele. Nimelt muutub niisugustes olukordades seega võimalikuks, et teatavatel üksikjuhtumitel annab summeerimismeetod sellise tulemuse, mis on suurem või väiksem seaduses ette nähtud 25protsendilisest tasemest, mille kohaselt võetakse arvesse koostisosade hüpoteetilisi või aine kui terviku vees lahustuvuse piirmäärasid.

53 Vaidlust ei ole selles, et riskihindamise komitee arvamusele lisatud taustdokumendi I lisa tabelist 7.6.2 ilmneb ühelt poolt, et summeerimismeetod annab tulemuseks 14521% ning teiselt poolt on see tulemus 581 korda suurem minimaalsest tasemest, mis on nõutav selleks, et 25% piirmäär oleks pärast korrutusteguriga M korrigeerimist saavutatud. Samuti ei ole vaidlust selles, et selle dokumendi punktist 1.3 „Füüsikalis-keemilised omadused“ tuleneb lisaks, et CHPHT vees lahustuvuse maksimaalne määr oli 0,0014% ehk ligikaudu 71 000 korda väiksem kui hüpoteetiline 100protsendilise vees lahustuvuse piirmäär, mida kasutati arvessevõetud koostisosade puhul.

54 Seega otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 34, ilma tõendeid moonutamata ega faktiliste asjaolude õiguslikul kvalifitseerimisel viga tegemata, et „lähtudes eeldusest, et kõik need koostisosad on vees lahustuvad, on komisjon seega kõnealusel klassifitseerimisel sisuliselt tuginenud eeldusele, et 9,2% CTPHTst on vees lahustuv. Nagu aga riskihindamise komitee arvamusele lisatud taustdokumendi punktist 1.3. ilmneb, ei ole see realistlik, kuna maksimaalne piirmäär on 0,0014%“.

55 Olles selle kohtuotsuse punktis 32 märkinud, et „ei komisjon ega ECHA ei suutnud tõendada, et komisjon oli arvesse võtnud asjaolu, et ECHA riskihindamise komitee arvamusele lisatud taustdokumendi punkti 1.3. „Füüsikalis-keemilised omadused“ kohaselt eraldusid CHPHT koostisosad CHPHTst väga piiratud koguses ning et see aine on väga stabiilne“, otsustas Üldkohus nimetatud kohtuotsuse punktis 30, ilma õigusnormi rikkumata, et „komisjon oli teinud ilmse hindamisvea, kuna klassifitseerides CTPHT selle koostisosade alusel veekeskkonda ohustava akuutse toksilisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise toksilisuse 1. kategooriasse (H410), jättis ta täitmata oma kohustuse kaaluda kõiki asjakohaseid elemente ja asjaolusid, et võtta nõuetekohaselt arvesse proportsiooni, milles 16 […] koostisosa CTPHTs esinevad, ja nende keemilist mõju“.

56 Apellatsioonkaebuse teine väide tuleb seega põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide, et ületati kohtuliku kontrolli pädevuse piire ja moonutati tõendeid

57 Komisjon annab teada, et ta võttis vaidlusaluse määruse vastu laiaulatuslikule teaduslikule tõendusmaterjalile tuginedes. Tegemist on keeruliste tõenditega, mis põhjendavad summeerimismeetodi kohaldamist. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 34 on Üldkohus kasutanud sellest põhjalikust teaduslikust ja tehnilisest tõendusmaterjalist üksnes ühte lauset, mille kohaselt komisjoni hinnangu muutmiseks võib 9,2% CTPHTst olla vees lahustuv. See element on summeerimismeetodi lahutamatu osa. Sedastades selles punktis 34, et CTPHT kui terviku maksimaalse lahustuvuse piirmäär on 0,0014%, asendas Üldkohus komisjoni hinnangu enda omaga. Lisaks moonutas Üldkohus sel viisil toimides tõendeid, mille alusel vaidlusalune määrus oli vastu võetud.

58 Siiski tuleb tõdeda, et see kolmas väide lähtub vaidlustatud kohtuotsuse väärast tõlgendusest. Üldkohus ei ole vaidlustatud kohtuotsuse punktis 34 asendanud liidu ametivõimude poolt teaduslikele ja tehnilistele faktilistele asjaoludele antud hinnangut enda omaga. Kohtuliku kontrolli ulatust käsitleva väljakujunenud kohtupraktika kohaselt, mida on meelde tuletatud eespool punktis 35, puudutas Üldkohtu hinnang, mis tugines riskihindamise komitee arvamusele lisatud taustdokumendis avaldatud andmetele, eranditult menetluslikku küsimust sellest, kuidas määrata kindlaks, kas komisjon järgis CTPHT klassifitseerimisel oma kohustust võtta arvesse kõiki asjakohaseid tõendeid ja asjaolusid.

59 Järelikult tuleb kolmas väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

60 Kõikidest eeltoodud kaalutlustest järeldub, et apellatsioonkaebus tuleb tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

61 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Sama kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

62 Kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

63 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 4 on sätestatud, et kui esimeses astmes menetlusse astuja osaleb apellatsioonimenetluses, võib Euroopa Kohus jätta tema kohtukulud tema enda kanda.

64 Kuna Bilbaína jt on palunud kohtukulud välja mõista komisjonilt ning viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb komisjonilt lisaks tema enda kohtukuludele mõista välja Bilbaína jt kohtukulud, sealhulgas kohtukulud seoses ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega, milles Euroopa Kohtu asepresident tegi kohtumääruse, 7.7.2016, komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt. (C-691/15 P–R, ei avaldata, EU:C:2016:597).

65 Apellatsioonkaebuses menetlusse astujad Taani Kuningriik, Saksamaa Liitvabariik ja Madalmaade Kuningriik kannavad enda kohtukulud ise.

66 Esimeses astmes menetlusse astuja ECHA kannab oma kohtukulud ise.

67 Esimeses astmes menetlusse astuja GrafTech Iberica SL, kes osales suulises menetluses, kuid ei nõudnud kohtukulude väljamõistmist komisjonilt, kannab enda kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**

2. **Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Bilbaína de Alquitranes SA, Deza a.s., Industrial Química del Nalón SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Saksamaa), SGL Carbon GmbH (Austria), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG ja Tokai erftcarbon GmbH kohtukulud, sealhulgas kohtukulud seoses ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega kohtuasjas, milles Euroopa Kohtu asepresident tegi 7. juuli 2016. aasta kohtumääruse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt. (C 691/15 P–R, ei avaldata, EU:C:2016:597).**

3. **Taani Kuningriik, Saksamaa Liitvabariik ja Madalmaade Kuningriik kannavad enda kohtukulud ise.**

4. **GrafTech Iberica SL ja Euroopa Kemikaaliamet kannavad enda kohtukulud ise.**

Allkirjad